

OCENA SYTUACJI W HANDLU ZAGRANICZNYM PO PIERWSZYM KWARTALE 2018 ROKU

(na podstawie danych wstępnych GUS)

Synteza

W I kwartale 2018 r. polski eksport towarów osiągnął blisko 52,5 mld EUR (wzrost o 3,7% r/r), a import 53,4 mld EUR (wzrost o 6,9% r/r). W rezultacie notowano deficyt w wysokości 0,94 mld EUR.

Eksport do całej Unii Europejskiej wzrósł o 3,8% (do 42,2 mld EUR), w tym do Niemiec o 4,7%, Czech o 4,1%, Francji o 2,7%, Niderlandów (o 3%) oraz Szwecji (o 6,8%). Spadek natomiast zanotowano m.in. do Wielkiej Brytanii (o 2,2%) oraz Włoch (6,1%).

Wolniej niż przeciętnie zwiększył się wywóz do pozostałych krajów rozwiniętych gospodarczo (poza UE), tj. o 2,1% (do 3,5 mld EUR), jednakże wciąż dynamicznie rosła sprzedaż do USA (o ok. 16%).

Wywóz do krajów WNP wzrósł o 6,9% (do 3 mld EUR), w tym do Rosji o ok. 12%, na Ukrainę o 0,7% oraz na Białoruś o 3,6%.

Nadal wolno rósł eksport do pozostałych (poza WNP) rynków słabiej rozwiniętych i rozwijających się, tj. o 1,5% (do 3,7 mld EUR), w tym do Turcji o 1,4%. Biorąc pod uwagę ważniejsze rynki w tej grupie krajów, dynamiczne wzrosty sprzedaży notowano m.in. do Arabii Saudyjskiej (o ok. 22,5%), Indii (o 15,5%) oraz Tajlandii (2,5-krotny). Natomiast spadki m.in. do Chin (o ok. 12%), Meksyku (o ok. 1,5%) i Republiki Korei (o ok. 2%).

Wśród państw, z którymi w I kwartale 2018 r. notowano największe pogorszenie salda wymiany, znalazły się: Rosja (o 0,39 mld EUR), Chiny (o 0,28 mld EUR) oraz Kazachstan (o 0,18 mld EUR).

Biorąc pod uwagę strukturę przedmiotową naszego eksportu, dynamicznie - wśród ważniejszych towarów - rosła sprzedaż: kotłów, maszyn i urządzeń mechanicznych oraz ich części (o ok. 10%), tworzyw sztucznych i artykułów z nich (o ok. 7%), wyrobów z żeliwa i stali (o ok. 9%) oraz paliw mineralnych (o ok. 12%). Z drugiej strony spadki nastąpiły w sprzedaży m.in. pojazdów i ich części i akcesoriów (o 2,8%).

Po stronie importu natomiast szybki wzrost nastąpił w przypadku: pojazdów i ich części i akcesoriów (o 11,7%), paliw mineralnych (o ok. 14%), żelaza, żeliwa i stali (o ok. 16,5%) oraz produktów farmaceutycznych (o 10,7%). Jednocześnie to właśnie w tych pozycjach nastąpiło największe pogorszenie salda obrotów (łącznie o prawie 1,7 mld EUR w I kw.).

I. Koniunktura w gospodarce światowej i na głównych rynkach

W I kwartale 2018 r. sytuacja w gospodarce światowej kształtowała się względnie korzystnie, choć wskaźniki wyprzedzające wskazują na nieznaczne wyhamowanie wzrostu na początku 2018 r. Według analityków Komisji Europejskiej cykliczne ożywienie utrzyma się w latach 2018-2019. Widoczne w I kwartale 2018 roku: silny wzrost inwestycji, prężna produkcja przemysłowa i utrzymująca się poprawa koniunktury w handlu światowym, wskazały na dobrze zsynchronizowany i silny wzrost gospodarczy zarówno w krajach rozwiniętych, jak i państwach rozwijających się. Wśród zagrożeń dla otoczenia wzrostu wymienia się m.in. wzrost inflacji, wojny handlowe, czy rosnące stopy procentowe. Zgodnie z wstępnym szacunkiem Eurostatu w I kwartale 2018 r. tempo wzrostu PKB krajów unijnych przyspieszyło do 2,4% wobec 2,2% w I kwartale 2017 r. Wśród ważniejszych z punktu widzenia

polskiej gospodarki unijnych krajów, w I kwartale 2018 r. szybszy niż w analogicznym okresie roku poprzedniego, wzrost gospodarczy odnotowano m.in. w Niemczech (2,3% (r/r), w Republice Czeskiej (4,5%) oraz Francji (2,1%). W krajach unijnych znacząco poprawiła się także sytuacja na rynku pracy. Stopa bezrobocia w całej UE spadła w marcu 2018 r. do 7,1%, co jest najlepszym wynikiem od września 2008 r. W strefie euro bezrobocie wyniosło 8,5% i było najniższe od grudnia 2008 r. Wśród państw członkowskich najniższe wskaźniki bezrobocia w marcu 2018 r. odnotowano w Czechach (2,2%), na Malcie (3,3%), w Niemczech (3,4%), na Węgrzech (3,7%), w Niderlandach (3,9%) oraz w Polsce (4,4%).

Tabela 1. Zmiany PKB na głównych rynkach w okresie I kw. 2017 – I kw. 2018 (w %, w ujęciu r/r)

	2017				2018
	I	II	III	IV	I
Unia Europejska	2,2	2,5	2,7	2,7	2,4
Strefa euro	2,1	2,4	2,7	2,8	2,5
Polska	4,6	4,2	5,4	4,4	4,9
Niemcy	2,1	2,3	2,7	2,9	2,3
Czechy	3,7	4,6	5,2	5,5	4,5
Wielka Brytania	2,1	1,9	1,8	1,4	1,2
Francja	1,2	2,0	2,3	2,6	2,1
Włochy	2,0	1,2	1,5	1,3	b/d
Szwecja	1,3	1,6	1,8	1,6	1,4
Hiszpania	3,0	3,1	3,1	3,1	2,9
USA**	2,0	2,2	2,3	2,6	2,8
Japonia**	1,3	1,6	1,9	1,8	1,0
Korea**	2,9	2,7	3,8	2,8	2,9
Rosja**	1,2	2,5	2,7	1,5	b/d
OECD**	2,2	2,5	2,8	2,7	2,6

Źródło: DAG MPiT na podstawie szacunków Komisji Europejskiej, **dane OECD; wyrównany sezonowo.

Poprawa koniunktury na rynkach unijnych zaowocowała dalszym wzrostem ich wymiany handlowej. W I kwartale 2018 r. eksport towarów Unii Europejskiej do reszty świata zwiększył się o 1,5%, do 471,4 mld EUR, zaś import wzrósł o 0,8%, do 477,4 mld EUR. W rezultacie odnotowano nieznaczną redukcję deficytu o 3 mld EUR, do poziomu 6,1 mld EUR. Według wstępnych danych Eurostat dynamika sprzedaży wewnętrznej była wyższa niż dynamika eksportu ogółem w siedemnastu państwach członkowskich, zaś dynamika przywozu z państw unijnych była wyższa niż dynamika importu ogółem w piętnastu państwach członkowskich. Warto zaznaczyć, że w I kwartale 2018 roku udział UE w polskich obrotach handlowych wyniósł 69,7%¹.

¹ Według wstępnych danych GUS.

Tabela 2. Handel zagraniczny państw Unii Europejskiej w I kwartale 2018* roku

	Eksport				Import			
	Ogółem		w tym wewnątrzunijny		Ogółem		w tym wewnątrzunijny	
	Wartość mld EUR	Dynamika r/r	Wartość mld EUR	Dynamika r/r	Wartość mld EUR	Dynamika r/r	Wartość mld EUR	Dynamika r/r
Belgia	100,3	103	70,8	101	94,3	101	60,5	102
Bułgaria	6,3	102	4,6	113	7,5	106	5,0	111
Republika Czeska	41,8	105	35,2	106	37,0	106	28,9	106
Dania	22,6	98	13,8	100	21,2	104	14,3	99
Niemcy	328,9	103	196,9	105	266,7	103	177,1	104
Estonia	3,3	106	2,3	102	3,8	102	3,0	99
Irlandia	33,3	105	16,5	106	20,9	110	13,2	104
Grecja	7,8	113	4,2	111	13,2	98	6,8	109
Hiszpania	72,3	99	48,9	99	80,2	100	47,6	100
Francja	122,0	104	74,8	105	143,2	101	100,7	103
Chorwacja	3,3	97	2,3	103	5,6	107	4,4	107
Włochy	112,5	103	65,1	105	104,9	103	62,9	105
Cypr	1,2	212	0,2	107	1,9	104	1,1	105
Łotwa	3,1	106	2,1	103	3,6	105	2,7	103
Litwa	6,6	107	3,9	107	7,6	108	5,0	106
Luksemburg	3,6	98	3,0	102	5,0	97	4,3	102
Węgry	26,2	104	21,4	105	24,7	104	18,7	106
Malta	0,6	125	0,4	132	1,2	105	0,9	129
Niderlandy	148,8	103	111,1	101	133,0	105	62,6	107
Austria	38,9	105	28,1	105	40,7	104	31,5	107
Polska	52,4	103	42,1	103	53,3	106	37,1	103
Portugalia	14,3	103	11,0	106	17,7	106	13,6	107
Rumunia	16,9	109	13,0	111	19,7	111	14,8	110
Słowenia	9,1	111	7,0	112	8,6	111	5,7	106
Słowacja	19,1	103	16,6	105	18,8	104	14,9	104
Finlandia	15,5	106	9,2	105	16,0	105	11,1	107
Szwecja	34,7	102	20,7	103	34,9	103	25,0	104
Wielka Brytania	100,1	99	49,0	103	141,2	99	75,1	99

Źródło: DAG MPiT na podstawie danych Eurostat; * dane wstępne.

Istotna dla polskich eksporterów była sytuacja gospodarcza w Niemczech, gdzie według wstępnego komunikatu Destatis, PKB wyrównany sezonowo wzrósł w I kw. 2018 r. o 2,3% (r/r), co w prawdzie oznacza spowolnienie wzrostu w stosunku do poprzednich trzech kwartałów, niemniej był on szybszy niż w I kwartale 2017 roku. Z kolei eksport towarów z Niemiec po trzech miesiącach 2018 roku wyniósł 327,9 mld EUR, a import 267 mld EUR. W ujęciu rocznym oznacza to wzrost eksportu o 2,8%, a importu o 2,9%. W rezultacie saldo handlu zagranicznego wykazało nadwyżkę w wysokości 61 mld EUR, która była wyższa o 1,4 mld EUR niż rok wcześniej. Eksport towarów do Unii Europejskiej wzrósł o 5%, do ok. 196,9 mld EUR, co odpowiadało za ponad 60% niemieckiego eksportu ogółem. Warto zaznaczyć, że tempo sprzedaży do państw strefy euro było 3,5-krotnie szybsze niż do pozostałych państw UE, tj. wywóz wzrósł odpowiednio o 6,8%, do ok. 125,4 mld EUR oraz o 1,9%, do ok. 71,5 mld EUR. Z kolei do państw spoza UE odnotowano spadek eksportu o 0,3%, do 131,1 mld EUR. Niemiecki import z UE w tym czasie wzrósł o 3,9%, do ok. 153 mld EUR, w tym z państw strefy euro o 4,5%, do ok. 99,8 mld EUR, a z pozostałych państw UE o 2,7%, do 53,2 mld EUR. Przywóz towarów z państw spoza UE wzrósł o 1,6%, do poziomu ok. 113,9 mld EUR.

Według wstępnych szacunków amerykańskiego Biura Analiz Ekonomicznych (BEA) tempo wzrostu gospodarki USA spowolniło na początku 2018 roku (w pierwszym kwartale 2018 roku wyniosło 2,2% wobec 2,9% odnotowanych w ostatnich trzech miesiącach 2017 roku). Był to wynik niewielkiego wzrostu konsumpcji (o 1,0%, co jest najsłabszym wynikiem od 5 lat). Wyniki te należy jednak traktować z ostrożnością. W ostatnich latach wzrost PKB USA w pierwszych trzech miesiącach był wyraźnie wolniejszy niż w pozostałych trzech kwartałach. W latach 2011-2017 średni wynik pierwszego kwartału to 1,2% wobec przeciętnie 2,1% w skali całego roku. Ponadto wprowadzona w USA reforma podatkowa powinna działać wspierająco na wzrost gospodarczy w najbliższych latach.

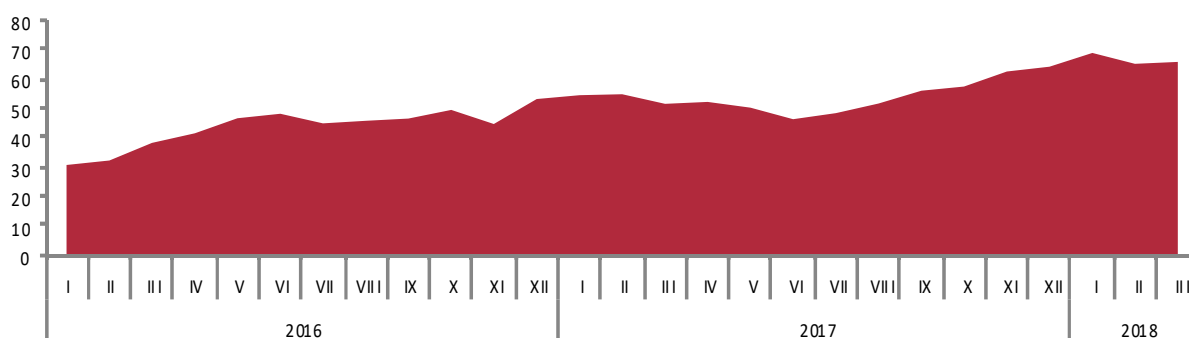
PKB Chin w I kwartale 2018 r. wzrósł o 6,8% (r/r), głównie w wyniku silnego popytu wewnętrznego. Wyzwaniem dla chińskiej gospodarki jest powstrzymanie dynamicznego wzrostu zadłużenia i monitorowanie wzrostu cen na rynku nieruchomości, nie hamując przy tym rozwoju.

Sytuacja gospodarcza krajów azjatyckich zaczęła się stabilizować, z tym, że istnieje obawa, że w związku z dalszym umacnianiem dolara amerykańskiego, państwa wschodzące będą miały coraz większe problemy ze spłatą swojego długu. Ponadto wiele obaw pojawia się wokół rosnących napięć handlowych, szczególnie na linii Stany Zjednoczone-Chiny.

Na kształtowanie się polskich obrotów towarowych z zagranicą znaczący wpływ ma również sytuacja ekonomiczna Wspólnoty Niepodległych Państw, w tym szczególnie Rosji. I kwartał 2018 r. był szóstym z rzędu, gdzie gospodarka rosyjska odnotowała wzrost o 1,3% (r/r)². Poprawa koniunktury w Rosji wynikała głównie ze wzrostu cen ropy naftowej, tj. o ponad 25% (r/r), do średniej ok. 67 USD za baryłkę w I kwartale 2018 r.

Za rosnącymi cenami ropy przemawiały względy zarówno ekonomiczne, jak i polityczne. Pierwsze to następstwo spadających w bardzo szybkim tempie zapasów ropy w najbardziej uprzemysłowionych krajach. Z kolei głównym czynnikiem natury politycznej były spekulacje dotyczące trwałości sojuszy między USA a Arabią Saudyjską, jak również polityka USA wobec Iranu. Według danych OPEC, w IV kw. 2017 r. popyt na ropę przekroczył już próg 98 mln baryłek dziennie, dlatego coraz więcej prognoz wskazuje na ceny ropy w przedziale 80-85 USD za baryłkę.

Wykres. 1. Ceny ropy naftowej w USD/bbl

Źródło: DAG MPiIT na podstawie EIA.

Z kolei wśród ważniejszych uwarunkowań wewnętrznych wymiany towarowej Polski z zagranicą w pierwszym kwartale 2018 r. należy wymienić m.in.:

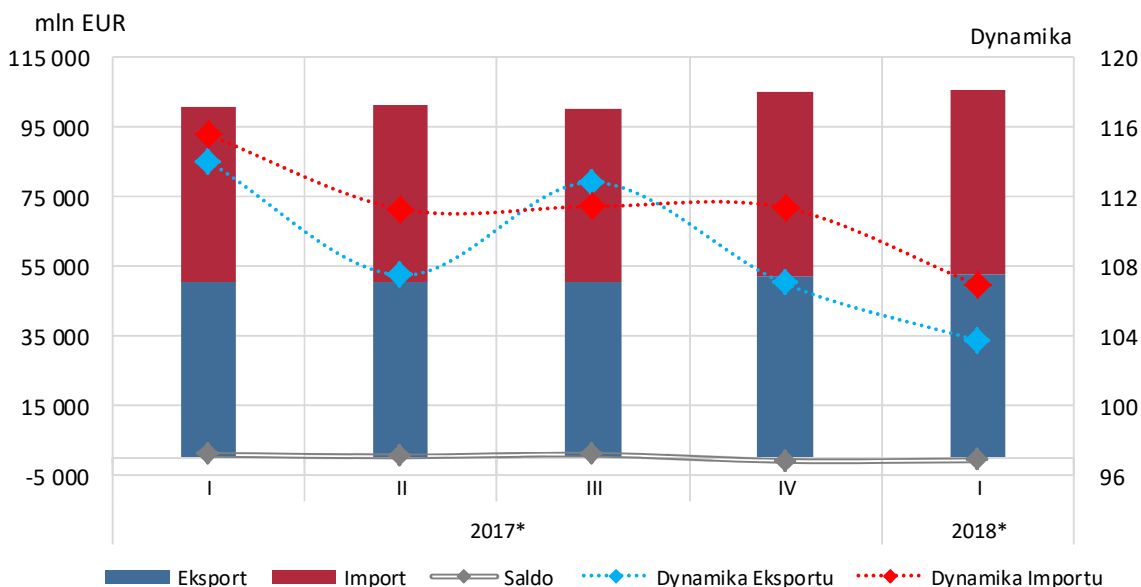
² Wstępny szacunek Banku Światowego.

- Poprawę koniunktury gospodarczej Polski. Po 4,6-proc. wzroście PKB w całym 2017 r., w I kwartale 2018 r. nasza gospodarka przyspieszyła do 5,2%. Głównym czynnikiem wzrostu pozostawała konsumpcja, która wzrosła o 4,5%, wobec 4,9% w ostatnim kwartale 2017 roku. W pierwszym kwartale 2018 roku obserwowaliśmy także dalsze przyspieszenie tempa wzrostu nakładów brutto na środki trwałe, do 8,1% wobec 5,4% w czwartym kwartale 2017 roku.
- Poprawę na rynku pracy – bezrobocie w marcu wyniosło 6,6%. W porównaniu z lutym bezrobocie spadło w marcu o 0,2 pkt. proc., zaś liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy wyniosła w marcu 1 092,2 tys. Ponadto przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw było wyższe o 3,7% (r/r) i wyniosło 6 205,3 tys., a przeciętne miesięczne wynagrodzenie (brutto) było wyższe o 6,7% (r/r) i wyniosło 4 886,56 zł. Z kolei przeciętne wynagrodzenie w całej gospodarce w I kw. 2018 r. wyniosło 4 622,84 zł, co oznacza wzrost w ujęciu rocznym o 6,2%. W ujęciu kwartalnym przeciętne wynagrodzenie wzrosło o 2,4%.
- Korzystne tendencje na rynku pracy były rezultatem poprawy sytuacji w sektorze przemysłowym i budownictwie. Według szacunków GUS, w I kw. 2018 r. produkcja przemysłowa wzrosła o 5,6%, a budowlana o 26,1% r/r.
- Poprawę nastrojów konsumenckich oraz nastrojów przedsiębiorców.

I. Obroty towarowe ogółem

W I kwartale 2018 r. polski eksport towarów wyniósł prawie 52,5 mld EUR, czyli był o 3,7% wyższy niż przed rokiem. Import z kolei wyniósł 53,4 mld EUR, czyli poziom wyższy o 6,9%. Wyprzedzenie importowe przełożyło się na przekształcenie notowanej przed rokiem nadwyżki w wysokość ok. 0,66 mld EUR w deficyt w wysokości 0,94 mld EUR.

Wykres 2. Obroty towarowe w okresie I kw. 2017 – I kw. 2018

Źródło: DAG MPiT na podstawie wstępnych danych GUS.

O wynikach eksportu zdecydowały: 1) jego spadek w marcu 2018 r. (o 3,1% r/r), co było rezultatem wysokiej bazy (wartość eksportu w marcu ub.r. była rekordowo wysoka) i mniejszej liczby dni roboczych; 2) nieznaczne wyhamowanie tempa wzrostu PKB UE (do 2,4% w I kw. 2018 r. wobec notowanych 2,7% w poprzednich dwóch kwartałach), oraz w mniejszym stopniu, 3) umocnienie

złotego wobec dwóch najważniejszych walut w naszych rozliczeniach handlowych (o 3,3% w stosunku do EUR i o 16,3% do USD, r/r) częściowo wpływające na konkurencyjność eksportu.

Relatywnie szybkie tempo wzrostu importu wynikało m.in. z utrzymującego się silnego popytu konsumpcyjnego, wzrostu cen ropy naftowej (o ok. 25% r/r) oraz aprecjacji złotego.

Aprecjacja złotego w omawianym okresie zadecydowała jednocześnie, że w ujęciu złotowym notowaliśmy najniższą dynamikę obrotów towarowych (biorąc pod uwagę waluty: USD, EUR, PLN). Eksport w PLN spadł o 0,8%, a import zwiększył się o 2,3%. Największe wzrosty notowaliśmy z kolei dla obrotów wyrażonych w USD, tj. o prawie 20% po stronie eksportu i o ok. 23% importu.

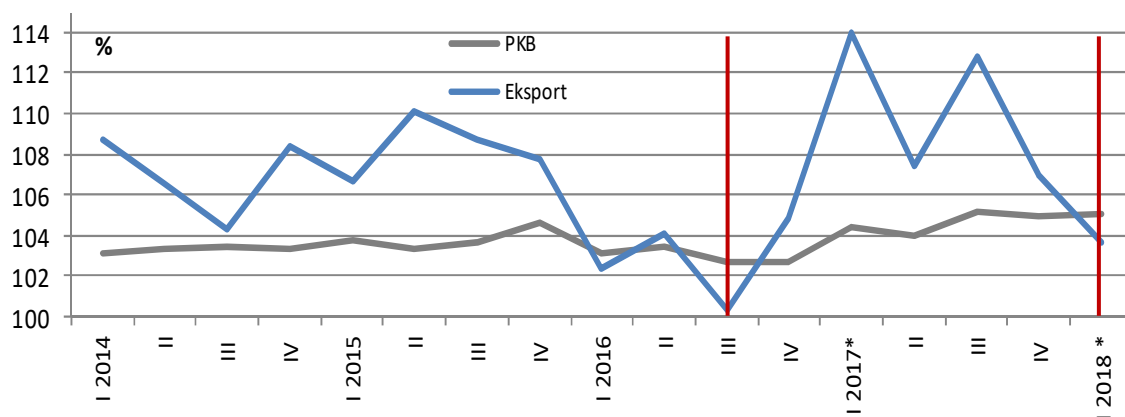
Tabela 3. Obroty towarowe Polski ogółem w okresie I kw. 2017 r. i I kw. 2018 r. wyrażone w USD, EUR i PLN.

I kw. 2017			I kw. 2018			Dynamika [%]	
Eksport	Import	Saldo	Eksport	Import	Saldo	Eksport	Import
<i>w USD</i>							
53 380	52 692	688	63 831	64 981	-1 150	119,6	123,3
<i>w EUR</i>							
50 592	49 931	661	52 452	53 393	-941	103,7	106,9
<i>w PLN</i>							
220 574	217 695	2 879	218 847	222 771	-3 924	99,2	102,3

Źródło: DAG MPiT na podstawie wstępnych danych GUS.

Jak prezentuje poniższy wykres, w I kwartale 2018 r., po raz pierwszy od III kwartału 2016 r. tempo wzrostu eksportu było niższe niż wzrostu PKB (5,1%³).

Wykres 3. Tempo wzrostu eksportu i PKB w okresie I kw. 2014 – I kw. 2018 (r/r)

Źródło: DAG MPiT na podstawie wstępnych danych GUS.

Po I kwartale 2018 r. lista najważniejszych rynków eksportowych Polski nieznacznie się zmieniła w stosunku do tej sprzed roku, tj. Czechy zamieniły się miejscami z Wielką Brytanią, USA awansowały na pozycję 7. (z 11.), Hiszpania spadła z miejsca 7. na 10., a Węgry znalazły się już poza pierwszą dziesiątką.

³ PKB niewyrównany sezonowo, ceny stałe średnioroczne roku poprzedniego

Tabela 4. Lista 10 najważniejszych rynków eksportowych Polski w I kwartale 2018 r.

	Kraj	Wartość w mln EUR	Dynamika r/r	Udział w %
1.	 Niemcy	14 579	104,7	27,8
2.	 Czechy	3 381	104,1	6,4
3.	 Wlk. Brytania	3 263	97,8	6,2
4.	 Francja	3 014	102,7	5,7
5.	 Włochy	2 395	93,9	4,6
6.	 Niderlandy	2 393	103,0	4,6
7.	 USA	1 518	115,9	2,9
8.	 Szwecja	1 508	106,8	2,9
9.	 Rosja	1 495	111,9	2,9
10.	 Hiszpania	1 449	101,6	2,8

Źródło: DAG MPiT na podstawie wstępnych danych GUS.

Z kolei na liście najważniejszych rynków importowych odnotowano następujące zmiany: USA zamieniły się miejscem z Belgią. Inaczej niż przed rokiem, w I kwartale 2018 r. w pierwszej dziesiątce znalazła się Hiszpania, podczas gdy poza nią Wielka Brytania.

Tabela 5. Lista 10 najważniejszych rynków importowych Polski w I kwartale 2018 r.

	Kraj	Wartość w mln EUR	Dynamika r/r	Udział w %
1.	 Niemcy	12 060	106,0	22,6
2.	 Chiny	6 177	103,7	11,6
3.	 Rosja	3 826	116,8	7,2
4.	 Włochy	2 639	99,4	4,9
5.	 Francja	2 130	106,8	4,0
6.	 Niderlandy	2 014	104,6	3,8
7.	 Czechy	1 923	102,1	3,6
8.	 USA	1 581	119,1	3,0
9.	 Belgia	1 393	104,3	2,6
10.	 Hiszpania	1 280	110,7	2,4

Źródło: DAG MPiT na podstawie wstępnych danych GUS.

Żadnych zmian, (co do kolejności) nie odnotowano z kolei na liście pięciu rynków, z którymi w I kwartale 2018 r. notowaliśmy największą nadwyżkę i najgłębszy deficyt.

Tabela 6. Lista krajów, w obrotach z którymi Polska odnotowała największe dodatnie i najgłębsze ujemne saldo obrotów w I kwartale 2018 r.

	Kraj	Wartość w mln EUR	Różnica r/r (w mln EUR)	Poprawa/pogorszenie	
Największa nadwyżka					
1.		Niemcy	2 520	-35	↓
2.		Wlk. Brytania	2 070	-79	↓
3.		Czechy	1 458	92	↓
4.		Francja	884	-57	↓
5.		Szwecja	576	65	↑
Najgłębszy deficyt					
1.		Chiny	-5 747	-280	↓
2.		Rosja	-2 331	-390	↓
3.		Rep. Korei	-813	-143	↓
4.		Japonia	-642	-11	↓
5.		Wietnam	-456	-115	↓

Źródło: DAG MPiT na podstawie wstępnych danych GUS.

II. Zmiany obrotów w przekroju geograficznym

W I kwartale 2018 r. tempo wzrostu eksportu do krajów rozwiniętych gospodarczo i do UE było zbliżone do wzrostów w skali ogólnej – kolejno wyniosło: 3,7% i 3,8%.

Inaczej natomiast kształtowała się sytuacja po stronie importu, który zarówno z całej grupy krajów rozwiniętych gospodarczo, jak i z UE zwiększył się wolniej niż w skali ogólnej (odpowiednio o 5,1% oraz 5%).

W I kwartale 2018 r. nadwyżka obrotów z krajami rozwiniętymi gospodarczo wyniosła 10,3 mld EUR i był to poziom nieznacznie niższy od notowanego przed rokiem (o ok. 0,1 mld EUR).

Na zbliżonym poziomie do zeszłorocznego utrzymała się nadwyżka obrotów z krajami UE (tj. 10,6 mld EUR). Wśród nich poprawę salda odnotowano w przypadku 13. z nich, w tym z:

- Rumunię – o 130 mln EUR, co wynikało z dynamicznego (blisko 20-proc.) wzrostu eksportu, który jednocześnie był ponad 2-krotnie szybszy od wzrostu importu (9%). Szczególnie szybko rósł eksport: *pojazdów oraz ich części i akcesoriów* (o ok. 85%), *maszyn i urządzeń elektrycznych oraz ich części* (o 13%) oraz *kotłów, maszyn i urządzeń mechanicznych oraz ich części* (o ok. 17,5%);

- Finlandią – o ok. 120 mln EUR, o czym zdecydował wzrost eksportu o ok. 23%, przy jednoczesnym spadku importu o 9%. Na uwagę zasługuje dynamiczny wzrost eksportu: *kotłów, maszyn i urządzeń mechanicznych oraz ich części* (o 13,5%), *żelaza, żeliwa i stali* (ponad 2-krotny), *maszyn i urządzeń elektrycznych oraz ich części* (o ok. 18%), *pojazdów oraz ich części i akcesoriów* (o ok. 17,5%);
- Czechami – o ok. 90 mln EUR, w rezultacie blisko 2-krotnie szybszego zwiększenia eksportu (o 4,1%) niż importu (o 2,1%);
- Luksemburgiem – o 83,5 mln EUR;
- Irlandią – o ok. 77 mln EUR;
- Węgrami – o 75 mln EUR, w wyniku wzrostu eksportu o ok. 5,5% i spadku importu o 0,4%.

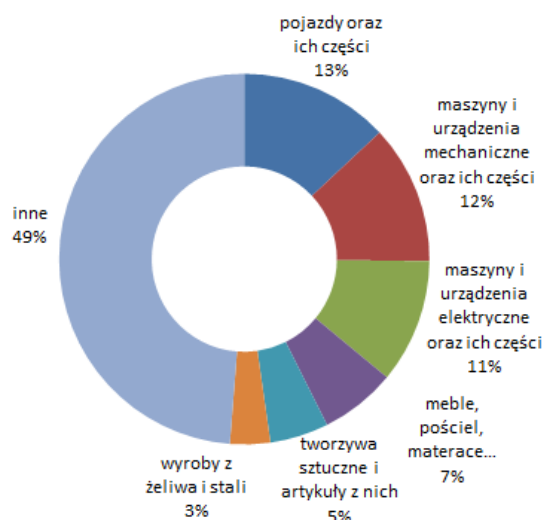
Powyższe korzystne zmiany, zdołały skompensować pogorszenie stanu zrównoważenia obrotów m.in. z:

- Włochami – o 140 mln EUR, co wynikało ze spadku eksportu o ok. 6% przy znacznie łagodniejszym zmniejszeniu importu (o ok. 0,5%);
- Hiszpanią – o ok. 100 mln EUR, o czym zdecydował dynamiczny wzrost importu (o 10,7%), przy zaledwie 1,6-proc. wzroście eksportu. Po stronie importu szczególnie szybko rósł przywóz: *pojazdów i ich części i akcesoriów* (o blisko 40%) oraz *maszyn i urządzeń elektrycznych oraz ich części* (o ok. 21%);
- Wielką Brytanią – o ok. 80 mln EUR, w rezultacie spadku eksportu o 2,2% i niemalże stagnacji importu;
- Austrią – o ponad 70 mln EUR, na co wpływ miało zwiększenie przywozu aż o ok. 20%, przy ponad 2-krotnie wolniejszym wzroście wywozu. O wysokiej dynamice przywozu zdecydował szybki wzrost importu *kotłów, maszyn i urządzeń mechanicznych oraz ich części* (o ok. 27%), *pojazdów oraz ich części i akcesoriów* (o ok. 18%), *tworzyw sztucznych i artykułów z nich* (o ok. 15%) oraz *papieru, tektury, wyrobów z masy papierniczej, papieru, tektury* (o 20,5%).

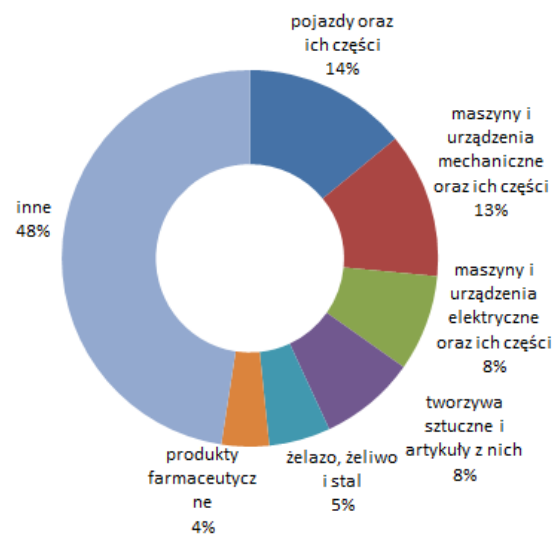
Warto zauważyć, że w tej grupie krajów znalazły się także Niemcy. W I kwartale 2018 r. eksport z Polski do naszego głównego partnera handlowego wzrósł o 4,7%, czyli wolniej niż przywóz z niego (6%). W rezultacie dodatkowo saldo z Niemcami nieznacznie się zmniejszyło, do 2,5 mld EUR.

Wykres 4. Struktura towarowa obrotów Polski z UE w I kwartale 2018 r. (w %)

Eksport

Import

Źródło: DAG MPiT na podstawie wstępnych danych GUS.

Wśród ważniejszych pozycji towarowych w eksporcie do UE odnotowano, z jednej strony szybki wzrost wywozu:

- *kotłów, maszyn i urządzeń mechanicznych oraz ich części* - o 7,5%;
- *tworzyw sztucznych i artykułów z nich* – o ok. 7,5%;
- *wyrobów z żeliwa i stali* – o 12%;
- *paliw mineralnych, olejów mineralnych i produktów ich destylacji* – o ok. 11,5% oraz
- *żelaza, żeliwa i stali* – o ok. 13%;

z drugiej zaś niewielkie, jakkolwiek spadki, w przypadku sprzedaży:

- *pojazdów nieszynowych oraz ich części i akcesoriów* – o 1%;
- *maszyn i urządzeń elektrycznych oraz ich części i akcesoriów* – o 0,3% oraz
- *kauczuku i wyrobów z kauczuku* – o 0,6%.

W I kwartale 2018 r. wywóz do pozostałych krajów rozwiniętych gospodarczo (poza UE) rósł wolniej niż przeciętnie (tj. o 2,1%, do 3,5 mld EUR). W decydującej mierze wpływ na to miała wysoka baza odniesienia z I kw. 2017 r., jak również spadek sprzedaży do Norwegii (o 15,5%) oraz Szwajcarii (o ok. 5%). Z drugiej strony, w ramach tej grupy krajów, dynamicznie rosła sprzedaż do USA (o ok. 16%) oraz Izraela (o blisko 10%).

Blisko 3-krotnie szybciej niż eksport, rósł w I kwartale 2018 r. import z tej grupy krajów, tj. o 6,2% (do 3,8 mld EUR). Przełożyło się to na prawie 2-krotne pogłębienie deficytu wymiany, tj. do 0,3 mld EUR. W głównej mierze zadecydowało o tym pogorszenie stanu zrównoważenia ze/z:

- Szwajcarię – w rezultacie szybkiego wzrostu importu (o 10%), przy jednoczesnym spadku eksportu, odnotowano zmniejszenie nadwyżki o ok. 60 mln EUR, do 88,5 mln EUR;
- Norwegię – w obrotach, z którą notowano zdecydowanie głębszy spadek eksportu niż importu (o ok. 5,5%), co spowodowało pogłębienie deficytu o blisko 60 mln EUR, do 77 mln EUR;
- USA – na rynek który eksport wprawdzie dynamicznie rósł w I kwartale 2018 r., niemniej jednak import rósł jeszcze szybciej (o 19,1%), w efekcie czego deficyt pogłębił się o 45 mln EUR, do ok. 65 mln EUR. Szczególnie szybko w omawianym okresie rósł wywóz: *kotłów, maszyn i urządzeń mechanicznych oraz ich części* (o 33,5%), *przysięgów i aparatury optycznej, fotograficznej, medycznej, ich części i akcesoriów* (blisko 2-krotnie), *mebli* (o 10%), *statków powietrznych, kosmicznych i ich części* (o blisko 35%) oraz *mięsa i podrobów jadalnych* (o 25%). Takie wyniki sprzedaży do USA, zaowocowały zwiększeniem udziału tego rynku w naszym eksporcie do 2,9% w I kwartale 2018 r. wobec 2,6% przed rokiem.

Z drugiej strony w I kwartale 2018 r. notowano poprawę stanu zrównoważenia obrotów z Kanadą (zwiększenie nadwyżki o 57 mln EUR, do ok. 245 mln EUR), z tym że nie wynikało to z przyspieszenia sprzedaży, tylko z głębszego spadku importu (o ponad 40%) niż eksportu (o 2,8%).

Zdecydowanie szybciej niż przeciętnie rósł w okresie styczeń-marzec 2018 r. eksport do **WNP**, tj. o 6,9%, do 3 mld EUR. Niemniej jednak zdecydowanie większego rozpędu nabrał import z tych krajów – wzrost o 22%, do 5,1 mld EUR. Zaowocowało to umocnieniem roli WNP w naszej wymianie handlowej – udział w eksporcie zwiększył się o 0,2 pkt. proc., do 5,8%, a w imporcie o 1,2 pkt. proc., do 9,6%.

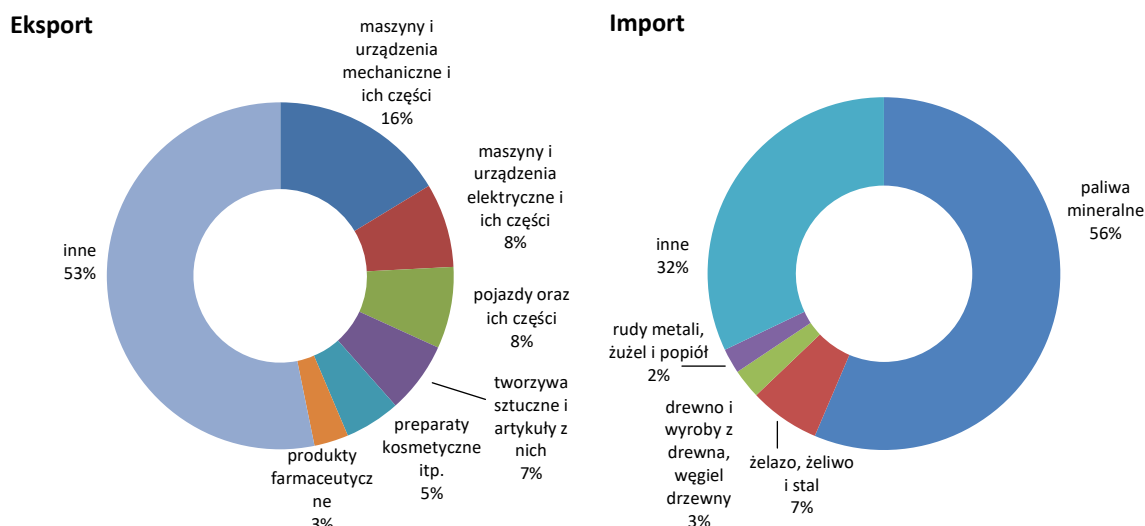
Jednocześnie wyraźne dysproporcje w tempie wzrostu obu strumieni handlu z WNP, przełożyły się na pogłębienie deficytu z tym ugrupowaniem o 0,73 mld EUR, do 2,1 mld EUR. W szczególności złożyło się na to pogorszenie stanu zrównoważenia obrotów z:

- Rosją – w konsekwencji wolniejszego wzrostu eksportu (o ok. 12%) niż importu (o blisko 17%), ujemne saldo wymiany pogłębiło się o 0,39 mld EUR, do 2,3 mld EUR. Jednocześnie w I

kwartale 2018 r., Rosja uplasowała się na pierwszym miejscu wśród krajów, z którymi nastąpiło największe pogorszenie stanu zrównoważenia obrotów;

- Kazachstanem – w obrotach z którym, notowano spadek eksportu o 1,7% oraz jednocześnie prawie 2-krotny wzrost importu, w rezultacie czego deficyt pogłębił się o 0,18 mld EUR, do blisko 0,3 mld EUR;
- Ukrainą i Białorusią – do tych rynków w I kwartale 2018 r. notowano skromne wzrosty eksportu, przy jednoczesnych wysokich wzrostach importu, co wpłynęło na zredukowanie nadwyżki obrotów w obu przypadkach po ok. 80 mln EUR.

Wykres 5. Struktura towarowa polskich obrotów z WNP w I kwartale 2018 r. (w %)

Źródło: DAG MPiT na podstawie wstępnych danych GUS.

W ujęciu przedmiotowym, dynamicznie (wśród ważniejszych pozycji) rósł eksport do WNP następujących pozycji:

- *kotły, maszyny i urządzenia mechaniczne oraz ich części* – o ok. 35%;
- *maszyny i urządzenia elektryczne oraz ich części* – o 9,5%;
- *pojazdy nieszynowe oraz ich części i akcesoria* – o ok. 10%;
- *tworzywa sztuczne i artykuły z nich* – o 7,7%;
- *wyroby z żeliwa i stali* – o ok. 20%;
- *kauczuk i wyroby z kauczuku* – o 13,5%.

Z kolei po stronie importu w I kwartale 2018 r. dynamiczne wzrosty nastąpiły w przypadku:

- *paliw mineralnych, olejów mineralnych i produktów ich destylacji* – o blisko 25%;
- *żelaza, żeliwa i stali* – o prawie 70%;
- *drewna i wyrobów z drewna, węgla drzewnego* – o 20%;
- *aluminium i wyrobów z aluminium* – o blisko 8% oraz
- *chemikaliów organicznych* – o prawie 30%.

W I kwartale 2018 r. został utrzymany trend wolnego wzrostu sprzedaży do krajów słabiej rozwiniętych i rozwijających się (poza WNP). Eksport do tej grupy zwiększył się zaledwie o 1,5% (do 3,7 mld EUR), czyli ponad 2-krotnie wolniej niż przeciętnie. Jednocześnie ok. 4,5-krotnie szybciej rósł w tym okresie import z tej grup krajów, tj. o 6,7%, do 12,9 mld EUR.

W tempie wzrostu wywozu na poszczególne rynki tego ugrupowania nadal istniały znaczące dysproporcje. Dynamicznie rósł eksport np. do: Arabii Saudyjskiej (o 22%), Indii (o 15,5%), Tajlandii (aż 2,5-krotnie) oraz Maroka (o prawie 25%), wolno natomiast do: Turcji (o 1,4%), Serbii (o 2,4%) oraz

Brazylii (o 2,8%). Do wielu relatywnie ważnych z tej grupy rynków odnotowano natomiast spadki, w tym do: Chin (o ok. 12%), Meksyku (o ok. 1,5%), Republiki Korei (o ok. 2%) czy Zjednoczonych Emiratów Arabskich (o 20%).

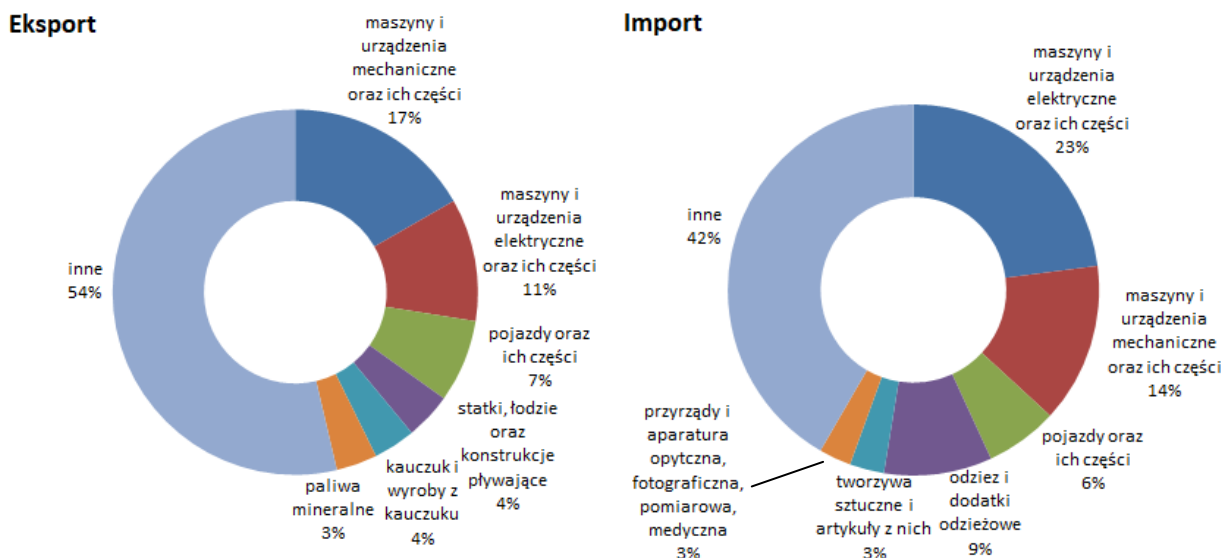
Na wyniki importu z tej grupy państw złożyły się z kolei jego dynamiczne wzrosty z: Republiki Korei (o ok. 18%), Turcji (o blisko 13%), Wietnamu (o 33%), Bangladeszu (o ok. 25%), Brazylii (o 63%) oraz Meksyku (o 23%); umiarkowane z Chin (o 3,7%) oraz spadki np. z Indii (o 10,5%), Tajwanu (o ok. 8%), Malezji (o 5%) oraz Tajlandii (o 15%).

W obrotach z rynkami słabiej rozwiniętymi spoza WNP tradycyjnie notowano głęboki deficyt, który w I kwartale 2018 r. wyniósł blisko 9,2 mld EUR, tj. poziom o 0,76 mld EUR wyższy niż przed rokiem. Do takiego stanu rzeczy najbardziej przyczyniło się pogłębienie deficytu z Chinami (o 280 mln EUR) oraz z rynkami, z których odnotowano dynamiczny wzrost importu, tj. z:

- Republiką Korei – o ok. 145 mln EUR, do ok. 815 mln EUR;
- Brazylią – o 140 mln EUR, do 280 mln EUR;
- Wietnamem – o 115 mln EUR, do ok. 455 mln EUR;
- Turcją – o nieznacznie ponad 90 mln EUR, do ok. 170 mln EUR;
- Bangladeszem – o 65 mln EUR, do prawie 355 mln EUR.

W przekroju przedmiotowym największe pogłębienie deficytu z krajami słabiej rozwiniętymi spoza WNP notowano w obrotach: *pojazdami oraz ich częściami i akcesoriami* (o 237 mln EUR), *zbożami* (o 140 mln EUR), *kotłami, maszynami i urządzeniami mechanicznymi oraz ich częściami* (o ok. 60 mln EUR) oraz *rudami metali, żużłem i popiołem* (o ok. 60 mln EUR).

Wykres 6. Struktura towarowa polskich obrotów z rynkami słabiej rozwiniętymi spoza WNP w I kwartale 2018 r. (w %)

Źródło: DAG MPiT na podstawie wstępnych danych GUS.

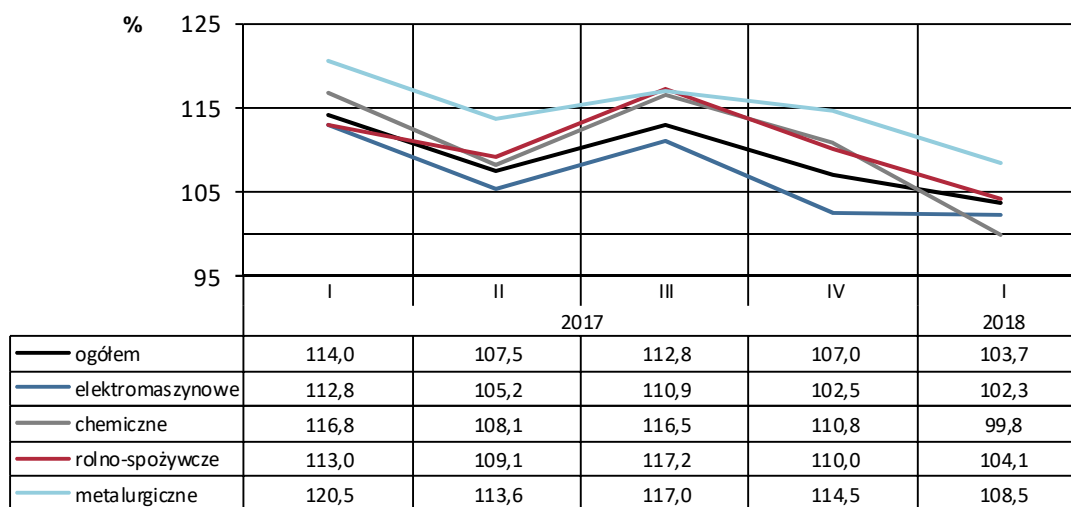
III. Zmiany obrotów w przekroju towarowym

W pierwszym kwartale 2018 roku spośród głównych grup towarowych szybszy niż przeciętnie wzrost eksportu (r/r) odnotowano w przypadku:

- **produktów mineralnych** – o 10,7%, do ok. 1,5 mld EUR;
- **wyrobów metalurgicznych** – o 8,5%, do 5,3 mld EUR;
- **wyrobów przemysłu drzewno-papierniczego** – o 7,9%, do 2,7 mld EUR oraz

– **wyrobów ceramicznych** – o 7,9%, do 1,3 mld EUR.

Wykres 7. Dynamika eksportu w głównych grupach towarowych w okresie I kw. 2017 – I kw. 2018 (analogiczny kwartał poprzedniego roku = 100).

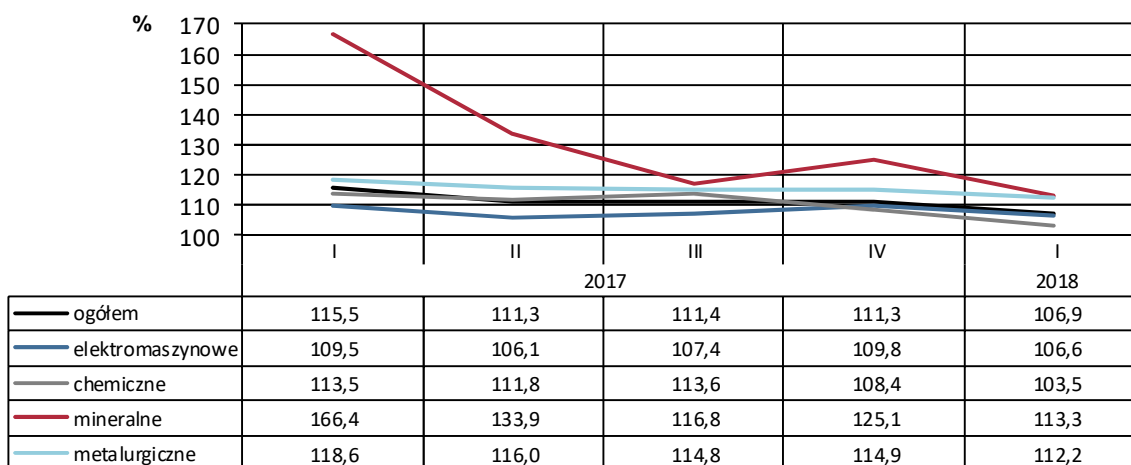
Źródło: DAG MPiT na podstawie wstępnych danych GUS.

Tradycyjnie już największy udział w polskiej wymianie towarowej z zagranicą, zarówno po stronie eksportu, jak i importu miały **wyroby przemysłu elektromaszynowego**, które po I kwartale 2018 r. stanowiły 39,9% polskiego wywozu ogółem oraz 37,1% przywozu. Eksport tej grupy towarów wzrósł o 2,3%, do ok. 21 mld EUR, zaś wśród głównych pozycji najszybszy wzrost sprzedaży odnotowano w przypadku *kotłów, maszyn i urządzeń mechanicznych* – o 9,9% (do ponad 7 mld EUR). Sprzedaż *maszyn i urządzeń elektrycznych oraz ich części* utrzymała się na poziomie sprzed roku i wyniosła ponad 5,5 mld EUR, a *pojazdów nieszynowych oraz ich części i akcesoriów* spadła o 2,8%, do 6,3 mld EUR, co przełożyło się na wolniejszy niż przeciętnie wzrost eksportu całej tej grupy towarów. Spośród głównych partnerów handlowych, gdzie wartość eksportu przekroczyła 0,5 mld EUR, najszybciej sprzedaż wzrosła do: Rosji (o 30,7%) oraz USA (o 26,7%), zaś spadła do Niderlandów (o 7%) oraz Wielkiej Brytanii (o 2%). Z kolei import wyrobów tego przemysłu wzrósł o 6,6%, do ok. 19,8 mld EUR. Wyniki te przełożyły się na zmniejszenie nadwyżki w obrotach tą grupą towarów o 0,7 mld EUR, do ok. 1,1 mld EUR.

W analizowanym okresie na drugim miejscu pod względem wielkości obrotów znalazły się **wyroby przemysłu chemicznego** (blisko 18 mld EUR). Stanowiły one odpowiednio 14% polskiego wywozu ogółem i 17,6% przywozu. Po trzech miesiącach 2018 r. eksport tej grupy towarów nieznacznie się zmniejszył (o 0,1%), do ok. 7,3 mld EUR, zaś import wzrósł o 3,5%, do ok. 9,4 mld EUR. Wpłynęło to na zwiększenie deficytu w obrotach tymi wyrobami o 0,3 mld EUR, do ponad 2 mld EUR.

Kolejną istotną grupą w polskiej wymianie towarowej w okresie styczeń-marzec 2018 r. były **artykuły rolno-spożywcze** – stanowiące 12,8% polskiej sprzedaży i 9% całkowitego przywozu. Eksport artykułów rolno-spożywczych wzrósł o 4,1%, do ok. 6,7 mld EUR, a import o 1,9%, do ok. 4,8 mld EUR. Odnotowane szybsze tempo wzrostu eksportu niż importu wpłynęło na zwiększenie nadwyżki w obrotach tymi towarami o ok. 0,2 mld EUR, do blisko 1,9 mld EUR. Największe dodatnie saldo zostało wygenerowane w handlu *mięsem i podrobami jadalnymi* (ok. 0,8 mld EUR), *tytoniem i przetworzonymi namiastkami tytoniu* (ponad 0,5 mld EUR), *produktami mleczarskimi, jajami, miodem itp.* (ok. 0,4 mld EUR) oraz *przetworami z mięsa, ryb, skorupiaków itd.* (ok. 0,4 mld EUR) oraz *przetworami ze zbóż, mąki, skrobi lub mleka itp.* (ok. 0,3 mld EUR).

Wykres 8. Dynamika importu w głównych grupach towarowych w okresie I kw. 2017 – I kw. 2018 (analogiczny kwartał poprzedniego roku = 100).

Źródło: DAG MPiT na podstawie wstępnych danych GUS.

W ujęciu geograficznym w 2017 r. najszybszy wzrost eksportu towarów rolno-spożywczych spośród naszych głównych partnerów handlowych, dotyczył Rumunii (wzrost o 21,4%), Belgii (o 20,4%), Rosji (o 14,7%), Szwecji (o 12,3%) oraz Niderlandów (o 10,9%), zaś spośród słabiej dotychczas wykorzystywanych i rozpoznanych rynków: Turcji, RPA czy Wietnamu. Powyższe wyniki w pewien sposób skompensowały spadek wywozu produktów żywnościowych na rynek białoruski (o 31,8%), irlandzki (o 10,6%) oraz włoski (o 2,7%).

Szybsze niż przeciętne tempo wzrostu eksportu odnotowano w następujących głównych pozycjach:

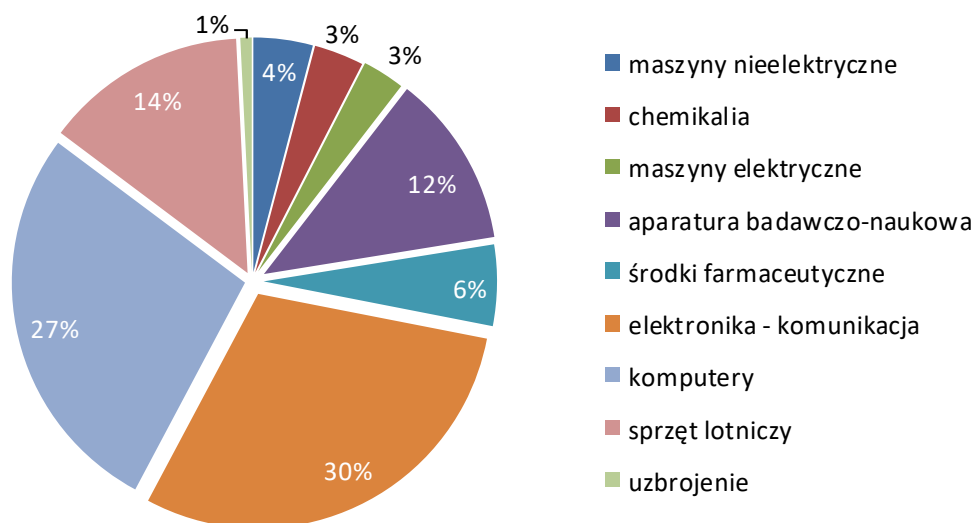
- przetworów z mięsa, ryb, skorupiaków itd. (o 19,5%, do ok. 0,4 mld EUR);
- pozostałości i odpadów przemysłu spożywczego (o 16,5%, do ok. 0,3 mld EUR);
- napoi bezalkoholowych, alkoholowych i octu (o 15,3%, do 0,2 mld EUR);
- tytoniu i przetworzonych zamiastek tytoniu (o 12,8%, do ok. 0,7 mld EUR);
- mięsa i podrobów jadalnych (o 11,7%, do ok. 1,2 mld EUR).

W tym czasie po stronie importu najszybciej rósł przywóz *nasion i owoców oleistych itp.* (o 12,3%, do ok. 0,2 mld EUR), *mięsa i podrobów jadalnych* (o 10,2%, do ok. 0,4 mld EUR), *przetworów z warzyw i owoców* (o 8,9%, do ok. 0,2 mld EUR).

W I kwartale 2018 roku **towary wysokiej techniki**⁴ odpowiadały za 8,4% całkowitego polskiego eksportu, z kolei w całkowitym imporcie za 12,2%. Wartość wywozu towarów wysoko przetworzonych wyniosła ok. 4,4 mld EUR i była niższa o 0,2% wobec poziomu sprzed roku. Głównymi polskimi odbiorcami tej grupy towarów były Niemcy (25,3% udziału), USA (10,6%), Wielka Brytania (8%), Niderlandy (7,7%), oraz Francja (5,8%). Import towarów wysokiej techniki do Polski wyniósł ok. 6,3 mld EUR i był wyższy o 4% niż przed rokiem. Najwięcej towarów pochodziło z Chin (26,3%), Niemiec (14%), USA (8,2%), Niderlandów (6%) oraz Republiki Korei (4,4%).

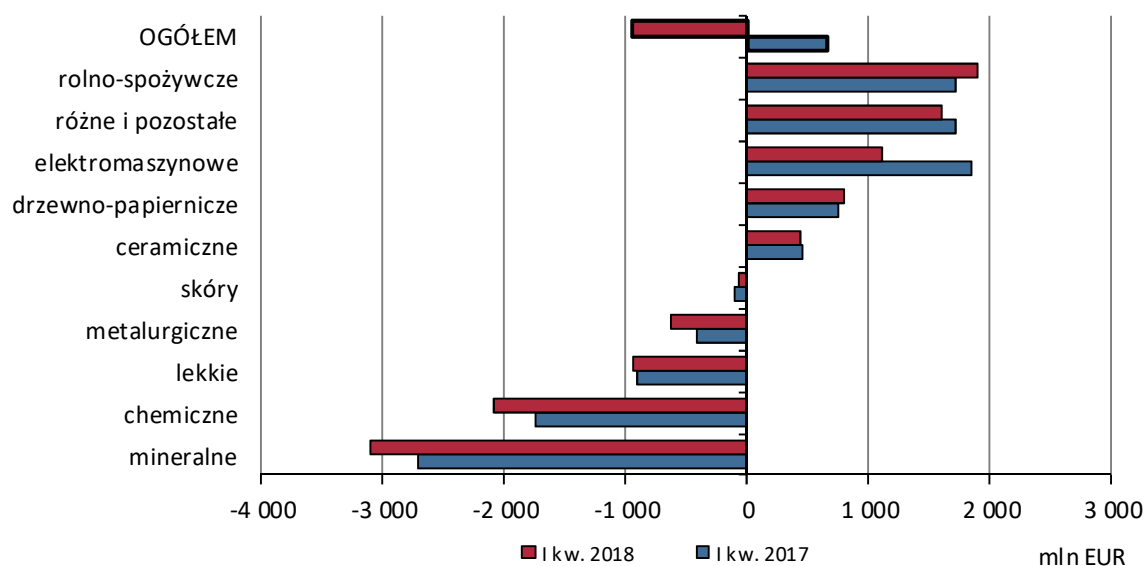
⁴ Obowiązująca zatwierdzona przez Eurostat klasyfikacja wyrobów wysokiej techniki w handlu zagranicznym to klasyfikacja według SITC Rev. 4 (www.ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/An-nexes/htecesmsan5.pdf).

Wykres 9. Struktura polskiego eksportu towarów high-tech w I kwartale 2018 r.

Źródło: DAG MPiT na podstawie wstępnych danych GUS.

Wykres 10. Saldo obrotów w przekroju towarowym po I kwartale 2018 r. (na tle I kwartału 2017 r.)

Źródło: DAG MPiT na podstawie wstępnych danych GUS.

Tabela 7. Najważniejsze pozycje w polskim eksporcie i imporcie po I kwartale 2018 roku (agregowane na poziomie 4-cyfrowych kodów CN).

Eksport					Import				
L.p	Kod CN	Nazwa	Dynamika (r/r)	Udział	L.p	Kod CN	Nazwa	Dynamika (r/r)	Udział
1.	8708	Części i akcesoria samochodów	106,3	6,0%	1.	2709	Ropa naftowa i kompensaty gazu naturalnego, surowe	123,7	5,1%
2.	2704	Samochody osobowe	85,9	3,2%	2.	8703	Samochody osobowe	122,0	4,4%
3.	9401	Meble (do siedzenia i do spania)	101,7	2,8%	3.	8708	Części i akcesoria samochodów	99,7	3,3%
4.	9403	Meble (bez mebli do siedzenia i lekarskich)	109,0	2,1%	4.	3004	Leki złożone przygotowane do sprzedaży detalicznej	104,9	2,0%
5.	8471	Maszyny i urządzenia do automatycznego przetwarzania danych	127,8	2,1%	5.	8515	Aparatura do telefonii i telegrafii przewodowej	93,7	1,6%
6.	8528	Aparatura odbiorcza dla telewizji, monitory, projektory wideo	104,7	1,9%	6.	8471	Maszyny i urządzenia do automatycznego przetwarzania danych	94,1	1,4%
7.	8704	Samochody ciężarowe	102,1	1,3%	7.	2710	Oleje ropy naftowej niesurowe, benzyna, nafta, oleje napędowe itd.	73,8	1,1%
8.	8544	Izolowane druty, kable itd.	102,1	1,2%	8.	8542	Elektroniczne układy scalone i mikroasemblery	92,6	1,0%
9.	2402	Cygara, cygaretki i papierosy	110,5	1,1%	9.	8529	Części i zespoły urządzeń nadawczych, radarowych i odbiorników radiowych	89,8	0,9%
10.	8411	Silniki turboodrzutowe, turbośmigłowe itd.	94,7	1,1%	10.	8701	Ciągniki	113,9	0,9%

Źródło: DAG MPiT na podstawie wstępnych danych GUS.

Syntetyczną prezentację zmian struktury przedmiotowej obrotów w pierwszym kwartale 2018 r. na tle analogicznego okresu roku poprzedniego oraz ich wpływ na zmianę salda przedstawiono w załączniku nr 2.

IV. Prognoza obrotów towarowych na rok 2018

Wśród czynników, które będą miały wpływ na wyniki polskich obrotów towarowych w 2018 r. można wymienić m.in.:

❖ Kształtowanie się koniunktury gospodarki globalnej, w tym szczególnie głównych rynków. Perspektywy wzrostu światowej gospodarki w 2018 r. kształtują się korzystnie. Analitycy z MFW spodziewają się, że w bieżącym roku światowy PKB przyspieszy o 0,1 pkt. proc. (r/r), do 3,9%, co oznacza korektę *in plus* o 0,2 pkt. proc. w porównaniu z prognozą październikową z 2017 r. Według ocen analityków z MFW pro wzrostowo będą oddziaływać korzystne nastroje rynkowe, akomodacyjne warunki finansowe oraz ekspansywna polityka fiskalna w USA.

Eksperci z MFW szacują, że rok 2018 przyniesie ożywienie gospodarcze zarówno państwom rozwiniętym (o 0,2 pkt. proc., do 2,5%), jak i wschodzącym i rozwijającym się (o 0,1 pkt. proc., do 4,9%), niemniej jednak tylko dla tej pierwszej grupy dokonano rewizji w górę prognoz (o 0,5 pkt. proc. w stosunku do października oraz o 0,2 pkt. proc. do stycznia). Wynika to z lepszych niż formułowano poprzednio perspektyw wzrostu dla strefy euro, USA i Japonii. Jednocześnie dla USA ma to być wzrost o 0,6 pkt. proc. szybszy niż przed rokiem, a dla strefy euro szybszy o 0,1 pkt. proc.

W przypadku USA rewizja w górę jest rezultatem większej niż oczekiwano aktywności w 2017 r., mocnego popytu zewnętrznego, spodziewanego wpływu reformy podatkowej z grudnia 2017 r. oraz

wyższych wydatków publicznych. Z kolei wyższa niż poprzednia prognoza dla strefy euro wynika z: silniejszego niż oczekiwano popytu wewnętrznego w całym obszarze walutowym, wspierającej polityki monetarnej i lepszych perspektyw wzrostu popytu zewnętrznego.

Zdecydowanie korzystniej niż jeszcze kilka miesięcy temu kształtują się prognozy wzrostu gospodarczego dla wschodzących rynków Europy (4,3% wobec 3,5% w październiku 2017 r. i 4% w styczniu 2018 r.). Zgodnie z oceną MFW, odzwierciedla to mocniejszy popyt zewnętrzny w państwach strefy euro generowany utrzymującą się dobrą koniunkturą wśród jej państw członkowskich.

Podobnie jak w latach poprzednich, pod względem tempa wzrostu, pozytywnie wyróżniać się będą wschodzące i rozwijające się kraje Azji, dla których MFW szacuje wzrost PKB na poziomie 6,5% (oznacza to utrzymanie wcześniejszych prognoz), w tym dla Chin wzrost o 6,6%, a dla Indii o 7,4%. Zmiana modelu wzrostu w Chinach, prowadząca do stopniowego zwiększania się udziału konsumpcji powinna pobudzić import do Chin, co jednocześnie powinno korzystnie oddziaływać na koniunkturę w innych krajach, w tym Europie.

❖ Ożywienie popytu w krajach rozwiniętych gospodarczo.

Biorąc pod uwagę strukturę geograficzną polskiego eksportu (ok. 85% kierowana jest na rynki państw rozwiniętych) dla ekspansji zagranicznej polskich przedsiębiorstw szczególne znaczenie ma kształtowanie się popytu w tych krajach. Szacunki MFW, wskazujące, że dla całej grupy krajów rozwiniętych przyspieszy on o 0,4 pkt. proc. (r/r), do 2,7%, w tym w strefie euro o 0,2 pkt. proc., do 2,2% stanowią dobry prognostyk dla polskiego eksportu. Podobnej skali ożywienia popytu w strefie euro spodziewają się eksperci Komisji Europejskiej (o 0,2 pkt. proc., do 2,1%).

❖ Ożywienie światowego handlu

Przyspieszenie popytu w krajach rozwiniętych gospodarczo powinno się jednocześnie przełożyć na ożywienie ich importu, który wg szacunków MFW w 2018 r. wzrośnie o 5,1% (wolumen handlu i usług). Jednocześnie w bieżącym roku powinien także przyspieszyć eksport tej grupy rynków o 4,5%. W związku z tym, że dużą część polskiego eksportu stanowią części i komponenty do dóbr finalnych krajów bogatych, ożywienie ich wywozu – analogicznie jak ich importu – powinno mieć korzystne przełożenie na nasz eksport.

W skali globalnej, MFW przewiduje, że w całym 2018 r. wolumen handlu towarów i usług wzrośnie o 5,1%, tj. o 0,2 pkt. proc. szybciej niż przed rokiem. Zarazem ma to być najszybszy wzrost od 2011 r.

Dobrym prognostykiem dla naszego eksportu są także oczekiwania Komisji Europejskiej, co do wzrostu importu w UE. Wg analityków KE, w bieżącym roku wolumen towarów i usług w UE przyspieszy o 0,6 pkt. proc., do 5,1%, w tym w Niemczech o 1 pkt. proc., do 6,1%, a w Niderlandach o 0,6 pkt. proc., do 6%.

❖ Czynniki kursowe

W bieżącym roku popyt w imporcie będzie także kreować czynniki kursowe. Wg szacunków KE w skali całego 2018 r. średni kurs PLN wobec EUR wzrośnie o 1,7% r/r.

❖ Kształtowanie się cen ropy naftowej

W kierunku wyższej dynamiki naszego importu w 2018 r. oddziaływać będą także dalsze wzrosty cen ropy naftowej. W ostatnim okresie ceny ropy rosną w błyskawicznym tempie, niektórzy eksperci twierdzą, że Arabia Saudyjska ponownie wywinduje cenę w okolice 100 USD.

❖ Poprawa koniunktury krajów eksporterów surowców w rezultacie wyższej ceny ropy

❖ Utrzymanie wysokiego tempa wzrostu polskiej gospodarki

Projekcje dotyczące wzrostu gospodarczego Polski na rok 2018 prezentują się korzystnie, w tym zdecydowanie lepiej niż formułowano poprzednio, tj. na poziomie 3,8-4,3%.

Głównym źródłem wzrostu w Polsce w 2018 r. pozostanie konsumpcja prywatna, wspierana optymistycznymi oczekiwaniami polskich konsumentów i dobrą sytuacją na rynku pracy. Niemniej jednak w 2018 r. znaczący wkład we wzrost gospodarczy powinny mieć także inwestycje.

Biorąc pod uwagę powyższe, podtrzymujemy pierwotne prognozy wzrostu obrotów towarowych (wyrażonych w euro). Tym samym uważamy, że korzystnie kształtująca się koniunktura w naszym otoczeniu zarówno, zewnętrznym, jak i wewnętrznym przełożą się na przyspieszenie naszych obrotów towarowych w kolejnych kwartałach.

Zakładamy zatem:

- wzrost eksportu o ok. 7%, do ok. 218 mld EUR;
- wzrost importu o ok. 8,5%, do ok. 220,5 mld EUR oraz
- przekształcenie niewielkiej nadwyżki w wysokości ok. 0,4 mld EUR w deficyt na poziomie ok. 2,5 mld EUR.

Załącznik 1. Zmiany struktury geograficznej obrotów towarowych Polski w okresie I kw. 2018 i ich wpływ na saldo wymiany.

Grupy krajów / kraje		I kwartał 2017			I kwartał 2018			Zmiany		
		Eksport	Import	Saldo	Eksport	Import	Saldo	eksportu	importu	salda
								wzrost (+)	wzrost (-)	popr. (+)
								spadek (-)	spadek (+)	pop. (-)
mln EUR										
POLSKA OGÓŁEM, W TYM:		50 592	49 931	661	52 452	53 393	-941	1 860	-3 462	-1 602
KRAJE ROZWIINIĘTE GOSPODARCZO		44 092	33 647	10 445	45 704	35 376	10 329	1 612	-1 729	-117
1.	UNIA EUROPEJSKA	40 647	30 049	10 598	42 187	31 555	10 632	1 540	-1 507	33
	NIEMCY	13 927	11 372	2 555	14 579	12 060	2 520	653	-688	-35
	REPUBLIKA CZESKA	3 249	1 883	1 366	3 381	1 923	1 458	132	-40	92
	WIELKA BRYTANIA	3 336	1 187	2 149	3 263	1 192	2 070	-74	-5	-79
	FRANCJA	2 935	1 994	941	3 014	2 130	884	79	-135	-57
	WŁOCHY	2 550	2 654	-105	2 395	2 639	-244	-155	15	-140
	NIDERLANDY	2 323	1 924	399	2 393	2 014	379	70	-90	-20
	SZWECJA	1 411	900	511	1 508	931	576	97	-31	65
	HISZPANIA	1 426	1 155	271	1 449	1 280	169	23	-124	-101
	WĘGRY	1 315	920	396	1 387	917	471	72	3	75
	SŁOWACJA	1 262	909	353	1 282	974	308	21	-65	-45
	BELGIA	1 117	1 335	-218	1 232	1 393	-162	114	-58	56
2.	POZOSTAŁE KRAJE ROZWIINIĘTE (POZA UE)	3 445	3 598	-153	3 517	3 820	-303	72	-223	-150
	STANY ZJEDN.AMERYKI	1 309	1 328	-18	1 518	1 581	-64	209	-254	-45
	NORWEGIA	602	621	-19	509	586	-77	-93	35	-59
	SZWAJCARIA	505	355	150	479	391	89	-26	-36	-61
	KANADA	346	158	188	336	91	245	-10	67	57
	IZRAEL	141	104	37	154	108	47	14	-4	10
POZOSTAŁE KRAJE (POZA KRAJAMI ROZWIINIĘTYMI)		6 500	16 285	-9 784	6 748	18 017	-11 270	248	-1 733	-1 485
1.	WSPÓLNOTA NIEPODLEGŁYCH PAŃSTW	2 828	4 210	-1 382	3 023	5 139	-2 116	194	-929	-734
	ROSJA	1 336	3 276	-1 940	1 495	3 826	-2 331	159	-549	-390
	UKRAINA	1 018	523	496	1 025	610	416	7	-87	-80
	BIAŁORUS	300	185	115	311	276	35	11	-92	-81
2.	INNE KRAJE (BEZ ROZWIINIĘTYCH I WNP)	3 672	12 075	-8 403	3 725	12 879	-9 154	53	-804	-751
	TURCJA	729	806	-76	740	908	-169	10	-103	-93
	CHINY	490	5 957	-5 467	430	6 177	-5 747	-60	-220	-280
	SERBIA	198	75	123	202	82	121	5	-7	-2
	INDIE	145	473	-329	167	424	-257	23	50	72
	ARABIA SAUDYJSKA	137	163	-27	167	153	15	31	11	41
	MEKSYK	146	131	15	143	161	-18	-2	-31	-33

Źródło: DAG MPIT na podstawie danych wstępnych GUS.

Załącznik 2. Zmiany struktury przedmiotowej obrotów towarowych Polski w okresie I kw. 2018 i ich wpływ na saldo wymiany.

Kod CN	Grupy towarowe / sekcje CN	I kwartał 2017			I kwartał 2018			Zmiany		
		Eksport	Import	Saldo	Eksport	Import	Saldo	eksportu	importu	saldo
								wzrost (+)	wzrost (-)	popr. (+)
		spadek (-)			spadek (+)			pog. (-)		
mIn EUR										
POLSKA OGÓŁEM, W TYM:		50 592	49 931	661	52 452	53 393	-941	1 860	-3 462	-1 602
	ARTYKUŁY ROLNO-SPOŻYWCZE	6 464	6 464	6 464	6 731	4 833	1 899	267	1 631	-4 566
I	ZWIERZĘTA ŻYWE; PRODUKTY POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO	2 046	1 324	722	2 282	1 365	917	236	-41	195
II	PRODUKTY POCHODZENIA ROŚLINNEGO	1 202	1 364	-162	978	1 361	-383	-224	3	-222
III	TŁUSZCZE, OLEJE POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO I ROŚLINNEGO; PROD. ICH ROZKŁADU	96	237	-141	95	232	-138	-2	5	3
IV	GOTOWE ARTYKUŁY SPOŻ.; NAPOJE BEZALKOHOŁ., ALKOHOL I OCET; TYTOŃ	3 120	1 819	1 302	3 377	1 875	1 502	257	-56	201
	PRODUKTY MINERALNE	1 410	4 121	-2 711	1 561	4 669	-3 108	151	-548	-397
V	PRODUKTY MINERALNE	1 410	4 121	-2 711	1 561	4 669	-3 108	151	-548	-397
	WYROBY PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO	7 343	9 091	-1 748	7 326	9 408	-2 082	-18	-316	-334
VI	PRODUKTY PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO I PRZEMYSŁÓW POKREWNÝCH	3 725	5 185	-1 461	3 549	5 306	-1 758	-176	-121	-297
VII	TWORZYWA SZTUCZNE I WYROBY Z NICH; KAUCZUK I WYROBY Z KAUCZUKU	3 619	3 906	-288	3 777	4 102	-324	159	-195	-37
	SKÓRY	272	364	-93	272	334	-62	0	31	30
VIII	SKÓRY; WYROBY Z NICH; ART. PODRÓŻNE, TORBY ,POJEMNIKI	272	364	-93	272	334	-62	0	31	30
	WYROBY PRZEMYSŁU DRZEWNOPAPIERNICZEGO	2 464	1 702	762	2 659	1 860	799	195	-158	37
IX	DRZEWO I WYROBY Z NIEGO; WYROBY Z KORKA, SŁOMY, ESPARTO; WYR. KOSZYKARSKIE	1 061	382	679	1 153	425	728	92	-42	50
X	ŚCIER DRZEWNÝ LUB Z INNEGO WŁÓKNISTEGO MAT. CELULOZOWEGO; PAPIER I TEKSTURA	1 404	1 320	83	1 506	1 435	71	103	-115	-12
	WYROBY PRZEMYSŁU LEKKIEGO	2 245	3 155	-910	2 303	3 234	-931	58	-79	-20
XI	MATERIAŁY I WYROBY WŁÓKIENNICZE	1 852	2 579	-727	1 879	2 639	-760	27	-59	-33
XII	OBUWIE, NAKRYCIA GŁOWY, PARASOLE, ŁASKI, PIÓRA, SZTUCZNE KWIATY	393	576	-183	424	595	-171	32	-19	13
	WYROBY CERAMICZNE	1 184	721	463	1 277	828	449	93	-107	-14
XIII	WYROBY Z KAMIENI GIPSU, CEMENTU, AZBESTU, MIKI ITP; WYROBY CERAMICZNE, SZKŁO	949	556	393	1 033	638	395	84	-82	2
XIV	PERŁY; METALE I KAMIENIE SZLACHETNE I PÓLSZLACHETNE; SZTUCZNA BIŻUTERIA	234	165	70	244	190	54	9	-26	-16
	WYROBY METALURGICZNE	4 895	5 300	-405	5 314	5 946	-632	419	-646	-228
XV	WYROBY NIESZLACHETNE I WYROBY Z METALI NIESZLACHETNYCH	4 895	5 300	-405	5 314	5 946	-632	419	-646	-228
	WYROBY PRZEMYSŁU ELEKTROMASZYNOWEGO	20 470	18 613	1 857	20 949	19 832	1 117	479	-1 219	-740
XVI	URZĄDZENIA MECHANICZNE I ELEKTRYCZNE; DO REJESTRACJI I ODBIORU DŹWIĘKU	11 934	11 885	49	12 570	12 182	389	636	-297	339
XVII	POJAZDY, STATKI POWIETRZNE, JEDNOSTKI PŁYWAJĄCE I WSPÓŁDZIAŁ. URZĄDZENIA	7 624	5 593	2 030	7 439	6 459	980	-185	-866	-1 050
XVIII	PRZYRZĄDY, APARATY OPTYCZNE, KINEMATOGRAF., POMIAROWE, MEDYCZNE, ZEGARKI, IN	912	1 134	-222	940	1 191	-251	28	-57	-29
	WYROBY RÓŻNE I POZOSTAŁE	3 845	2 121	1 724	4 061	2 450	1 611	216	-329	-113
XIX	BROŃ I AMUNICJA; CZĘŚCI I AKCESORIA	25	21	4	27	46	-19	3	-26	-23
XX	WYROBY RÓŻNE	3 755	1 427	2 327	3 971	1 568	2 404	217	-140	76
XXI	DZIEŁA SZTUKI, PRZEDMIOTY KOLEKCYJERSKIE	3	4	-1	6	5	2	4	-1	3
XXII	POZOSTAŁE	63	669	-606	56	831	-775	-7	-163	-170

Źródło: DAG MPiT na podstawie wstępnych danych GUS.

Opracowano:
w Wydziale Analiz Makroekonomicznych i Prognoz
w Departamencie Analiz Gospodarczych
Rafał Staśkiewicz
Monika Walczak

Akceptowała:
Monika Krupa –Leończyk
Naczelnik Wydziału

Aneta Piątkowska
Zastępca Dyrektora Departamentu

Warszawa, czerwiec 2018 r.